

MIRELLA MÄKILÄ

TÄYDELLINEN TALVI TAMPEREELLA

Helsingin Kirjasto- ja Tietokeskus Oy

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

*Omistettu Aarolle, Helmikälle,
Kuismalle, Milolle ja juuri sinulle.*

Se on moro -sarjassa ilmestynyt aiemmin:
Seuraavana Tampere (2023)
Tampereella rempallaan (2024)
Äkkilähtöjä Tampereella (2025)

Tämän teoksen kirjoitustyötä on tukenut Otavan Kirjasäätiö.

© Mirella Mäkilä ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-54602-3

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

”Jotkut ihmiset ovat sulamisen arvoisia”

– Olaf Frozenista.

Prologi: Kantokeikka

Se oli aivan jumalattoman iso viherkasvi. Ja tappaisin sen kuitenkin, ellei se tappaisi minua ensin. Palmunlehvä peitti näkökenttäni ja olin hoiperrella bussikaistan puolelle. Pidin ruukkuja hankalasti sylissäni, otin pari juoksuaskelta liukkailla mukulakivillä ja väistin sinistä bussinmötikkää. Las-kin pahuksen puun maahan ja henkäisin hetken. Toinenkin bussi ohitti täpärästi minut ja palmun. Kuskin ilme näytti siltä, kuin olisin voinut hänen puolestaan olla palmupuineni mieluummin vaikka Kuusamon Tropiikissa. Painelin juilivaa alaselkääni. Olin varmaankin istunut taas liikaa tietokoneen ääressä. Pitäisi liikkua enemmän.

Palmu näytti vähän onnettomalta marraskuun pimeydessä keskellä Pyynikintorin bussiasemaa. En voinut sitä syyttää, ehkä näytin minäkin. Ohuet lehdet pilkistivät sikin sokin ulos muovikääreestä ja väpättivät tuulella. Oksaan kiinnitetyssä muovilapussa luki ”Kultapalmu, puolivarjo, kastele tasaisesti”. Ystäväni Veera, Viherveikko oy:n tuore vetäjä, oli hyvää hyvyyt-tään antanut palmun minulle ja tarjonnut vielä autokyytiä

vanhalla Fordillaan. Olin typeryyksissäni kieltäytynyt kyydistä, koska matkaa Veeran luota kotiin Mariankadulle oli vain pari korttelia, enkä halunnut olla vaivaksi. Nostin raskaan ruukun maasta ja hilasin itseäni taas muutaman askeleen eteenpäin. Parempi toisaalta torilla yksin kuin Veeran luona keskellä kummallista tunnelmaa. Veeralla oli ollut selvästi tilanne päällä kumppaninsa kanssa. Sitä ei ollut lainkaan vaikeaa päätellä hie-
man turhan lujaa suljetuista keittiön kaapinovista ja kiukkui-
sesti pöytään lasketusta vesilasista. Veera oli vilkaissut kump-
paninsa jäykkää selkää, katsonut minua sitten kulmat rutussa ja
kohauttanut epätietoisena näköisenä olkiaan. Minä olin puista-
nut päästäni yhtä tietämättömänä ja yrittänyt näyttää empaat-
tiselta. Jopa labradorinnoutaja Bile oli vaikuttanut vähän vai-
sulta ja oli vain maannut keittiön pöydän alla kulmakarvojaan
nostellen. Olin kiireesti kiitellyt teestä ja lähtenyt heti saatuani
kuppini tyhjäksi. Kun ovi oli sulkeutunut perässäni, sen takaa
oli alkanut pian kuulua äkäistä puhetta.

Vilkuilin mustaa taivasta, kantamus painoi. Oli synkkää
mutta ahdistavaa. Puhelin värisi taskussani. En varmasti vas-
taisi, mietin ja yritin puhaltaa lehviä naamaltani, se olisi kui-
tenkin Sirkku. Puhelin soi hetken päästä uudelleen. Laskin
kasvin hauikset maitohapoilla maahan ja hamuilin puhelin-
tani. Poikaystäväni Lauri.

– Ai se olitkin sä, olin ihan varma, että Sirkku taas soittaa,
sanoin hymyillen.

– Moi Roosa, miksi sä kuulostat noin hengästyneeltä?

– Tässä vaan palmua kannan, ei mitään.

– Okei? Missä sä olet?

– Tässä parinsadan metrin päässä kotoani. Tää on vaan yllättävänkin painava, en tajua, että mitä kiviä tuolla ruukussa on, jupisin.

– Kannat siellä kiviä ja puuta.

– Niin.

– Roosa kulta.

– No mitä?

– Olisko sun mitenkään mahdollista pyytää edes joskus apua?

– Ei olisi, olen katsos iso tyttö. Nyt täällä alkoi sataa ihan kunnolla ja toi palmu vilustuu, soitan kotoa!

Kotona etsiskelin paikkaa puulle. Muovipakkauksesta kuoriutui komea yksilö, jonka nimesin mielessäni Komisario Palmuksi. Siinä oli vanhan ajan eleganssia. Se näytti sopivan oikein hyvin vuokranantajani Margareta von Trappin pojan, Hjalmarin, topatun antiikkituolin vierelle. Tuoli oli asunnon vakiovaruste, kulki ilmeisesti vanhan rouvan vuokralaiselta toiselle, eikä siitä kuulemma saanut hankkiutua eroon. Ei sillä, että olisin halunnutkaan, nättihän se oli. Uusi ruukkukin oli kaunis, terracottainen.

Istahdin Hjalmarin tuolille. Täällä sitä taas oltiin, ilman merituulessa keinoja palmunlehviä ja lämpimänä iholle hohkaa-vaa aurinkoa. Olin kyllä saanut palmuista ja hehkuvasta ihosta oman osani ja vielä vähän päällekin. Naamani oli hädin tuskin toennut auringon aiheuttamasta kärähdyksestä. Omatuntoni kolkutteli edelleen. Olin nimittäin aivan epähuomiossa päätynyt äkkilähdöllä etelään juuri muutama viikko takaperin. Jos joku haluaa tiedustella, kuinka etelään voi päätyä sattumalta,

pyydän ottamaan yhteyttä arvaamattomaan ystävääni Sirkkuun. Reissusta en mielellään puhuisi, en etenäkään Laurille. Tyylipisteeni eivät olleet kovin korkealla, mietin, ja naputtelin antiikkituolin puista käsinojaa. Hivenen jäi maineeseen korjattavaa myös työpaikkani Makavan suuntaan, kun ilmeni, etten ollutkaan akuutin, selittämättömän perhekriisin keskellä, joka pakotti minut jäämään pois töistä päivän varoitusajalla keskellä kiireisintä mineraalikaivosesitteen tekoa. Ihan omaa idioottimaisuuttani olin lähtenyt ystäväni Sirkun seuramatkalle mukaan. Seuranani matkalla oli ollut kirvelevä pettymys poikaystäväni kuvitelluista rikkomuksista, yllätysraskauspahoinvoinnista kärsivä Sirkku, järkyttävä ympäristösyllisyys ja turhankin kevyet käsimatkatavarat. Ei siitä sen enempää. Mitä tapahtui Korfulla, jääköön Korfulle.

Minun pitäisi todella nyt vähän tsempata ja tilkitä tekemiseni aiheuttamia railoja, etenkin suhteessa Lauriin. Onneksi hän ei tiennyt aivan kaikkea menneiden viikkojen sekoiluistani. Veera tiesi, tietenkin hän tiesi. Sirkkukin tiesi, mutta oli luvannut pitää suunsa visusti kiinni. Vieläkin nolotti, kun mietin mitä oli tullut tehtyä. Jotta välttäisin seuraavat vastaavat edesottamukset, Veera oli ojentanut auttavan, viherpeukaloidun kätensä suuntaani. Kädessä oli ollut palmu. Komisario Palmu olkoon lähin kontaktini etelään seuraavat vuodet.

Talvi oli tulossa kovaa vauhtia, pakoon ei päässyt. Winter is coming, lausuin jylhästi itselleni, ja valtakunta tarvitsisi jatkuvaa valppautta. Talvi tulisi väijäämättä kaikkine vaikeuksineen, monta kuukautta tästä eteenpäin olisi kylmää, karua, liukasta ja naurettavan pimeää. Pakko se olisi taas kestää aivan

kuten pohjoisen eläjän kuuluikin, hammasta ja suklaata purren. Huokaisin.

Vaikka toisaalta. Jos sivuutti sen, että olin kesän lapsi henkeen ja vereen, kai Suomen talvikin voisi olla ihanaa aikaa, mietin, ja mittailin palmua. Ei tahmeita aurinkovoiteita, sekoi-lua, hikoilua, hyttysiä tai pelkoa borrelioosista. Ehkä jos siihen oikealla tavalla suhtautuisi, talvihan voisi periaatteessa olla jopa vuoden parasta aikaa. Pimeään romanttista. Viileän tyylikästä. Rauhallisen seesteistä. Järkevää ja juhlallista ennen kaikkea. Ja nyt, kun minulla oli oma valvova komisario kotonani, pysyisin kahta varmemmin kaidalla tiellä enkä todellakaan sössisi tänä vuonna enää yhtään mitään.

Täydellisen talven alku

Tiistai 1.12.

Olen virallisesti selvinnyt marraskuusta. Olen selviytyjä, suomalainen sisupussi, jäätuulen vaeltaja, taipumattomalla luonteella varustettu talvisotalaisten kunniakas jälkeläinen. Heillä oli vastassaan 40 asteen pakkanen ja hangesta töröttävä kiväärin piippu, meillä loppumaton pimeys ilman lunta ja epätoivoinen tehtävä porakonsernin markkinoinnissa. Same same but different. Ja mikä onnellisinta, tästä hetkestä olisi pisin mahdollinen aika seuraavaan marraskuuhun, tuohon kuiden pimeään mustaan aukkoon. Vielä kun pääsisin ylös vällyjen alta, olisi menestykseni eittämätön. Ehkä yksi torkkuhälytys vielä.

Kahdeksan horteisen minuutin päästä pakottauduin nousemaan lämpimästä peittokäärileestä ja haroin joulukalenteria yöpöydältäni. Ensimmäisen luukun takaa paljastui piirretty kynttilä. Olin saanut partiolaisten joulukalenterin Veeralta niin kauan kuin jaksoin muistaa. Hän sentään ymmärsi lahjoa

ystävää joulukalenterilla. Diiliin kuului, että minä annoin Vee-
ralle vastalahjaksi halvan suklaakalenterin, koska hän oli heik-
kona saksalaisiin, muovinmakuisiin suklaalätyköihin. Lau-
rille olin hankkinut lakritsikalenterin, se odotti paketoituna
sohvapöydällä. Jännitin, oliko Lauri tajunnut hankkia kalen-
teria minulle. Mielestäni se kuului huomaavaisen poika-
ystävän intuitiivisesti hoksaamiin velvollisuuksiin. En odotta-
nut mitään kolmensadan euron kosmetiikkakalenteria tai villiä
seksivälinekalenteria, mutta laadukas suklaakalenteri olisi kel-
vannut.

Nyökkäsin huomenen Komisario Palmulle ja laahustin
hämärään keittiöön. Ajastimella toimiva led-kynttilä syttyi
ikkunalaudalla palamaan. Ulkosalla oli täysin pimeää. Kunnon
talvi ei ollut oikein vielääkään tullut. Kunnon talvella tarkoitan
sitä, että lumipeite kimaltelee maassa, pakkasta on sopivasti,
juuri niin, että lumi narskuu kengän alla ja hengitys höyryää
tähtikirkasta taivasta ihastellessa. Juuri sellaisen talvihetken
haluaisin, mietin ja kaadoin mehua lasiin. Vierelläni voisi sei-
soa henkilökohtainen puuseppäni Lauri, hänhän voisi tarjoilla
vaikkapa kuumaa glögiä termarista ja järjestää tähtitaivaan alle
romanttisen pesän, jossa olisi taljoja, havuja, ehkäpä nuotio-
kin. Ja lyhtyjä! Kauniita lyhtyjä, joissa kynttilät loimottaisivat.
Lauri näyttäisi luonnollisen komealta säähän sopivissa vaellus-
vaatteissaan ja sytyttäisi roihuavan nuotion niin ulkoisesti kuin
sisäisestikin.

Ikkunani alla tööttäävä auto herätti minut unelmistani. Kat-
sahdin ympärilleni ja haaveellinen hymyni hyytyi. Tuikku-
kynttilä yritti tuikuttaa pientä valoa ympärilleen, mutta pi-

meys ikkunoiden takana oli sille parallelle liian kova vastus. Pimeys oli läpitunkematonta, kuin paksua, tahmeaa mustetta, joka peitti alleen kaiken eikä päästänyt pientä tunnon-tuskista kärsivää olentoa, minua, otteestaan. Kiedoin neule-takkia tiukemmin ympärilleni. Kotitaloni oli vanha ja kaunis keskustan kivitalo, siinä oli sievät erkkeri-ikkunat kohti Pyy-nikin kirkkopoistoa, mutta 1910-lukulaisen kerrostalon lat-tioilla kävi kunnan veto eikä pattereita pystynyt säätämään tätä lämpimämmälle. Kauneudesta oli vain kärsittävä. Olin valmis kestämään aika paljon epämukavuutta, kunhan saisin asua tässä yllättävän edullisessa vuokra-asunnossa juuri tällä kohtaa Tamperetta.

Päivä ei tahtonut kirkastua sitten millään ja pian olisin myö-hässä. Värehdin kylmästä. Voisiko vain mennä takaisin nuk-kumaan ja herätä maaliskuussa, kun Suomen talvi olisi viral-lisesti ohi? Eihän siihen olisi kuin kolme kuukautta. Kolme kuukautta suloisessa talviunessa menisi yhdessä hujauksessa enkä takuulla missaisi mitään. Sinä aikana häpeä ja men-neet hölmöilyni ehtisivät unhoittua. Se kuulosti houkutte-levalta. Toisaalta menettäisin myös seurustelun ihanan ensi-vaiheen Laurin kanssa, tuon ritarillisen miehen, joka ei ollut talven kylmyydestä ja pimeydestä moksiskaan. Mitähän hän päättäisi tehdä, jos hänen tyttöystävänsä koisaisi läpi talven kuin kiukkuinen karhu? Löytäisi ehkä jonkun toisen, vähän robustimman ja säänkestävämmän neidon sillä välin? Sellai-sen, joka nauttisi talvesta posket punottaen ja suukset suihkien. Sehän ei kävisi.

Kahdeksalta kiskaisin järeät lenkkarit jalkaani, tarkistin, että avain oli mukana ja painoin oven takanani kiinni. Kipitin raput alas ja holvikaarimaisesta porttikongista ulos Mariankadulle. Pakko oli myöntää, että katunäkymä oli ankea. Tummat, vettyneet lehdet peittivät asfalttia ja ilma tuntui kylmänkostealta. Valoisammille leveyspiireille oli kuitenkin aivan turha kuvitella palaavansa. Olin jumissa Suomessa, Suomen talvettomassa talvessa.

Kiristin kaulahuivia ja lähdin marssimaan. Ohitin Pyynikin uimahallin ja mielessä kävi, että uiminen saattaisi tehdä hyvää kipeälle selälleni. Myöhemmin, kun olisin reippaampi, toteuttaisin uintireissun. Kalpin läpi hämyisän Pyynikin kirkkopuiston ja ohitin sen vanhat, sammaloituneet haudat. Ne eivät olleet omiaan nostamaan mielialaa. Jylhä, punatiilinen Aleksanterin kirkko tuijotti kohti kaupunkia kuin romanttinen mutta synkeä gootti. Ei näyttänyt kovin pirteältä sekään. Hyinen tuuli livahti takkini alle ja teki mieli marista jollekulle, kelle tahansa, paitsi Laurille. Hänen mielestään talvi oli pukeutuskysymys, mitä se tietenkään ei ollut. Talvi tuli kohti kuin Muumilaakson mörkö, jäädyn tieltään kaiken ilon eikä kyselyt takkien vesipilariarvoista yhtään mitään. Minut ohitti nuori isä, jolla oli rattaissa pieni lapsi. Lapsella oli koko naaman täytävä hampaaton hymy ja kädessään punainen kurahanska sekä rapainen keppi. Hän huiski kepillä kuin taikasauvalla ja kikatti välillä. Joillakuilla oli asenne kohdallaan, oli vuodenaika mikä hyvänsä, mietin. Tuolla lapsella ei toisaalta ollut työnä edistää kaivosporien myyntiä Ruskon teollisuusalueelta käsin, nurisin itsekseni, kunnes huomasin olevani kateellinen yksivuotiaalle

kurakeijulle. Tästä apeasta kurjistelusta pitäisi kyllä tehdä loppu. Näinkö helposti talven pimeys minut nujertaisi? Sopisi koittaa mörkö! Ottaisin mielikuvitustaikasauvan käyttöön ja loihtisin arkeen juhlaa. Kuvitteellisen tähtitaivasretken lisäksi olisi varmasti lukemattomia asioita, joita tekemällä loppuvuodesta saisi upean. Suorastaan taianomaisen. Ja niin romanttisen, että Laurista sulaisi loppukin jäyhyys ja viimeistään vuodenvaihteessa hän suitsuttaisi rakkauttaan minuun täysin pidäkkeettömästi. Hymyni palasi vähitellen. Vielä minä saisin osoitettua Laurille, kuinka hyvän naisen hän olikaan rinnalleen valinnut. Juuri täydellisen yhteensopivan. Talvenkestävän. Ja mikä tärkeintä, merkittävästi paremman kuin hänen ex-vaimonsa Heini. Eikä siinä vielä kaikki, mietin ja etenin pontevammin kohti bussikatosta. Saisin korjailtua maineeni myös töissä. Siihen ei ehkä sisältyisi kynttilänvaloa ja romantiikkaa, mutta kuitenkin loppuvuoden täydeltä upeita onnistumisia kaivosporien markkinoinnin saralla. Kyllä! Jollain lailla saisin paikattua äkkilähdön aiheuttamat ympäristörikokseni, en tosin tiennyt vielä miten. Tunsin uudenlaisen energian virtaavan lävitseni. Jääköön masentava talvihorros ja tulkoon piristävä talvivirkeys!

Etsiydyin bussipysäkillä tuulensuojaan ja kaivelin takintaskuani. Oli pari minuuttia aikaa. Sain puhelimen käteeni ja avasin muistiinpanot. Kirjoitin nopeasti otsikkoriville *Roosan täydellinen talvi (Operaatio maineenpalautus)*. Laitoin perään muutaman lumihiihtale-emojin. Napsuttelin kynnelläni näyttöä. Nyt vain ihania, inspiroivia talvitekemisiä listaamaan.

Mieleeni tuli heti iso liuta asioita, joita täydelliseen talveen nimenomaan ei kuulunut. Juuri tällaista synkeää ajattelua

marraskuu aiheutti, mutta menköön nyt. Ehkä olisi perinteiseen suomalaiseen tapaan paras aloittaa negaation kautta. No niin, aivan ensinnäkin:

Ei mitään sekoilua

Jatkoin listaa ranskalaisin viivoin:

Ei kaaosta ja stressiä

Ei talvihoroksessa nuokkumista

Sormeni alkoivat tuntua kylmiltä kalikoilta. Mietin hetken aikaa. Nuo kolme kyllä kattoivat jo aika paljon asioita. Ehkä kannattaisi olla vielä hieman spesifimpi. Bussi kaarsi pysäkillä, minä nousin kyytiin ja asetuin ikkunapaikalle. Jatkoin listaa, nyt tarkemmin määritellen.

Ei mokailua töissä, etenkin johtaja Birgitta Rönkön läsnä ollessa

Ei alituista somessa notkumista ja ylenpalttista valvomista

Ei yksinäisiä iltoja Laurin tehdessä liikaa töitä

Ei missään nimessä haksahduttamista Kristianiin, edelliskertakin oli karmea virhe

(Eikä lipeviin kreikkalaisiin ukkomiehiin, karmaisevista virheistä puheen ollen)

Katsoin listaani ja nyökkäsin. Olihan näissäkin jo tekemistä. Bussi jatkoi ajoaan läpi pimeänä nuokkuvan kaupungin. Tulisi edes lunta, niin koko maisema muuttuisi kuin taikaiskusta, samoin minun mielialani.

Havahduin ajatuksistani, kun seuraavalta pysäkillä viereeni istahti vanhempi mies. Vilkaisin sivusilmällä miestä ja yritin keskittyä listaani. Bussissa oli paljon vapaita penkkipareja, miksi hän oli minun viereeni tullut? Miekkonen oli pukeu-

tunut kiireestä kantapähän Tappara-vaatteisiin. Oli Tappara-pipo, Tappara-pusakka, joukkueen huivi ja vieläpä suuret, neulotut Tappara-tumput. Mies vaikutti siltä, kuin olisi kenties menossa jonkinlaiseen päivätoimintaan. Ehdin ajatella, että tällainen hahmo oli mahdollinen vain Tampereella, kun mies nojautui hieman suuntaani ja sanoi naama peruslukemilla:

– Arvaahhei kumpi joukkue, Tappara vai Ilves.

Kulmakarvani kohosivat. Siirsin puhelintani syrjemmälle ja yritin pitää pokerin. Mies näytti olevan vakavalla asialla liikkeellä.

– Veikkaan, että Tappara, sanoin kohteliaasti.

Mies vaikutti hyvin ilahtuneelta ja nosti iso tumppu kädensään peukaloa.

– Oikein!

– Ei ollut kovin vaikea arvata noista tumpuista, hymyilin ja yritin hienovaraisesti palata listani pariin.

– Mää oon ollu yhren kerran Nokia Arenalla kiakkomatsissaki. Oli niih hiano halli, niih hiano! Mutta emmää voi enää mennä, kun Tappara hävis sillon Tepsille. Ei parane mennä. Mää katon telkkarista vaa.

– Teeveestä onneksi näkyy hyvin, lohdutin.

– Joo. Sain ilmatteet liput. Oli se hianoo. Mutta enää ei voi mennä, ei voi.

Mies puhui hetken kuin itselleen. Hän hiljeni. Tulkitsin keskustelun päättyneen. Yritin käpertyä huomaamattomasti puhelimeni ylle. Sitten hän nojautui lähemmäs.

– Mulla on oikeen tyttöystäväki, hän kehaisi.

– Sehän on... hyvä juttu, sanoin ja laitoin suosiolla puheli-
meni taskuuni. Tästä keskustelusta ei tainnut nyt päästä kovin
äkkiä. Oli kait paras vain nauttia seurasta.

– Ostin äirille kortin. Sillä on pian synttärät. Täyttää kahreksan-
kymmentä. Ostin kissakortin.

– Kyllä siinä iässä jo ansaitseekin kissakortin, totesin.

Tähän malliin jatkoimme keskustelua, kunnes jäin vihdoon
kyydistä Ruskossa. Tapparanmies jäi leveästi hymyillen vil-
kuttelemaan isoilla tumpuillaan bussinikkunan taakse. Vil-
kutin takaisin. Joillakin ihmisillä aurinko kulki mukana kaik-
kina vuodenaikoina. Yllättävän kohtaamisen tuoma hyrinä
säilyi rinnassani sen aikaa, kun etenin ankean teollisuus-
alueen läpi kohti Makavaa. Joku hyväkäs tosin oli ripusta-
nut vilkkuvan, monivärisen valosarjan Makavan pääövelle.
Paheksuin vähän sen mautonta välkettä ja tulín ajatel-
leeksi joulua. Nyt kun oltiin jo lipsahdettu joulukuun puo-
lelle, pitäisikö tässä alkaa vähän orientoitumaan jouluunkin?
Siihen tuntui olevan vielä ikuisuus aikaa, onneksi. Marras-
kuukin tuntui kestäneen ainakin kolme kuukautta. Jatkoin
listan kirjaamista ja etenin samalla Makavan räikeämpunaista
käytävää pitkin:

*Ei mitään rumia ja kiusallisia firman pikkujouluja. Jos pikkujou-
lout pitää viettää, niiden tulee olla tyylikkää ja sivistyneet*

Ei kamalien joulurenkutusten kuuntelua

Ei lahjastressiä tai viime hetken lahjaostoksia

*Ehdottomasti ei hikoilua lahjaostoksilla kuunnellen kamalia
joulurenkutuksia*

*Eikä ylipäänsä hikoilua liian paksussa takissa kassajonossa, rati-
kassa, bussissa tai muuallakaan*

Ei toisaalta myöskään puikoksi jäätymistä bussia odottaessa

Nyt lista näytti jo aika hyvältä ja minä olin ehtinyt työ-
huoneeseeni. Muita ei vielä näkynyt. Voisin lisätä vielä muu-
taman jutun Jaakkoa ja Askoa odotellessa. Tänä vuonna lähes-
tyisin joulua vastuullisesti ja ympäristöystävällisesti:

Ei kiireessä paketoituja paniikkilahjoja

Ei epäesteettistä muovikuusta

*Ehdottomasti ei mauttomia punaisia joulukoristeita, etenkin
tonttujen*

Ei suklaakonvehtiövereitä

Ei punaviiniövereitä

Ei juustoövereitä

Ylipäänsä ei mitään övereitä vaan kohtuutta ja laatua

Siinäkö ne olivat, mietin ja tuijottelin listaa. Aivan, tärkein
puuttui vielä:

*Ei taas pataperinteistä jouluaattoon porukoilla kolmistaan äidin
ja isän kanssa. Muista, että olet aikuinen!*

Negaatiolista vaikutti nyt aivan riittävän kattavalta, mietin
tyytyväisenä ja uppouduin porien pariin.

Töiden jälkeen laahustin kotiin ja päätin unohtaa loppu-
vuoden potentiaaliset huonot asiat ja sukeltaa täysin palkein
kohti talvisia unelmia. Lauri teki pitkää päivää ja minulla oli
aikaa unelmoida. Negaatiolistan voisin arkistoida sähköiseen
roskakoriin, oli sittenkin parempi ajatella ilon kautta. Tein
pesän sohvannurkkaan ja annoin ajatusten liittää. Mieleeni

pulpahti muutamakin ihana kirja, jossa päähenkilö viettää sesongin lumoavimpia hetkiä, milloin kinuskiomenoita syöden (tiedustelin, miksi sellaisia ei ole Suomessa?), milloin rusettiluistellen uskomattoman komistuksen kanssa tai päätyen juuri sattumoisin mistelinoksan alle kera naapurinpojan, josta on salaa unelmoinut viimeiset kymmenen vuotta. Välillä juodaan munatokia ja valitettavasti myrsky sulkisi tien juuri sinne skotlantilaiseen pikkukylään, johon päähenkilö ei halunnut jäädä, ja sitten paikallisessa kolmetuhatta vuotta vanhassa pubissa katseet kohtaisivat nuoruudenihastuksen, aatelisen Jamesin kanssa, joka johdattaisi neidon kotilinnaansa loppuelämäksi. Yritin päästä vastaavanlaiseen romanttilliseen tunnelmaan, ja suljin hymyillen silmäni. Mistelit ja skottilinnat tuntuivat sittenkin vähän kaukaisilta. Uusi, positiivinen täydellisen talven listani kumisi vielä tyhjyyttään. Pitkän pohdinnan päätteeksi sain rutistettua listalle yhden kohdan:

- *Lumienkelin tekeminen*

Muistaakseni se oli ollut lapsena jostain syystä erityisen hauskaa. Ehkä se tuli ensimmäisenä ajatuksiini, koska sitä nyt ainakaan ei päässyt tekemään, kun ei ollut lunta. Korjasin listan ensimmäiseksi kohdaksi:

- *Että olisi lunta*

Kaksi:

- *Lumienkelin tekeminen Laurin kanssa*

Hyvä. Tämähän eteni! Minun ja täydellisen talven välillä oli vain säiden rouvan suosiollisuus. Suomen leveyspiireillä se rouva enemmän kyllä otti kuin antoi. Ehkä pitäisi ottaa kohdalo enemmän omiin käsiin?

- *Paljon unta ja sivistävien kirjojen lukemista*

Nukkumisen luulisi onnistuvan ainakin.

Pitäisi varmaankin ottaa tavaksi aina ennen nukkumaanmenoa lukea klassikoita. Olettaen, että olisin illalla yksinäni enkä Laurin käsivarsilla. Mistä tulikin mieleeni:

- *Kynttiläiltoja Laurin kanssa (sis. piparia)*

- *Harmonista ja seesteistä oleilua lämpimissä sisätiloissa*

- *Sittenkin myös lemmekästä ulkoilua Laurin kanssa (muista, olet ulkoilmaa kestävä)*

- *Ehkä luistelua? Luistelua järvenjäällä? Luistelua järvenjäällä revontulien alla??*

- *Saunomista, kenties jopa avanto?*

Avanto olisi ehkä liikaa, mutta kertoisihan se Laurille kuka täällä kestää jääkylvyt ja kaikki. Työpaikan suuntaan olisi myös hyvä terästytyä:

- *Vaikutuksen tekeminen Makavalla*

- *Kiitoksen saaminen suoraan johtaja Birgitalta itseltään*

- *Tyylikäsi osallistuminen firman tyylikkäisiin pikkujouluihin (kutsua tosin ei ollut tullut, kai minut sentään oli kutsuttu?)*

Kotinikin kaipasi huomiota. Olin niin pitkään asunut erilaisissa kimpapakämpissä, että ensimmäistä kertaa pääsin laittelemaan oman talvikotini juuri sellaiseksi kuin itse halusin. Vilkaisin ympärilleni, ei hyvältä näyttänyt. Some oli jo alkanut täyttyä kateutta herättävistä, upeista sesonkisisustuksista. Avasin Pinterestin ja laitoin hakusanaksi ”winter aesthetics”. No NYT vaikutti paremmalta. Lisäsin listaan:

- *Enemmän kynttilöitä, vilttejä, kirjapinoja ja valosarjoja*

- Erityisen esteettiset sesonkikoristeet kotiin. Valkoista ja metsänvihreää, havuja, ripaus kultaa? Ei ainakaan tonttuja tai muovikuusta

Aloin olla varsin tyytyväinen listaani. Tuohon sekaan vielä pari mukia hyvää kaakaota kermavaahdolla ja vaahtokarkeilla, muutama termoskannu kuumaa glögiä, muodikkaasti laitettua riisipuuroa ruskistetulla voilla ja kauden parhailta lisukkeilla ja alettiin olla jo oikeassa tunnelmassa. Miksi oikeastaan edes vastustelin talvea? Sinnikkäällä suorittamisella saisin sesongista parhaat palat poimittua. Talvi oli selvästikin vain asennekysymys. Ja koska asenteeni oli yleensä arveluttavan heikkoa tekoa, sentään minulla oli lista.

Tästä se alkaisi. Täydellinen talvi. Täydellinen talvi Tampereella.

Uutispommi porapömpelissä

Keskiviikko 2.12.

Hennot lumihiutaleet tervehtivät minua, kun pölähdin porttikongista Mariankadulle. Oli edelleen pimeää, vaikka kello oli niin paljon, että olin jo myöhässä töistä. Heiveröiset minihiutaleet sentään lohduttivat. Ne tuntuivat pehmeinä viileinä hipaisuina poskillani. Mitä minä sanoin, mietin voitonriemuisena, tästä se täydellinen talvi lähtisi! Tarvittiin vain lisää lunta ja heti olisi ensimmäinen kohta suoritettu täydellisen talven listaltani. Katsahdin maahan ja huomasin lumihiutaleiden sulavan siinä samassa, kun ne osuivat mustana kiiltelevään asfalttiin. Hyvä on, lunta tarvittaisiin vielä aika paljon enemmän lumienkeliä varten, mutta tästä se yhtä kaikki lähtisi. Kunhan lunta saataisiin, oltaisiin jo paljon lähempänä täydellistä talvea. Suuntasin päättäväisesti kohti bussipysäkkiä. Huomasin olevani yllätyksekseni vähän pettynyt, kun Tapparannmies ei tällä kertaa päätenyt samaan bussiin.

Perillä Ruskon teollisuusalueella lampsin läpi laajan parkkipaikan suoraan Makavan harmaan jättiläshallin pääovelle, suljin silmäni vilkkuvien jouluvalojen kohdalla (niiden ripustaja ei varmasti ollut kuullut koskaan talven estetiikasta) ja siitä kohti lempihuonettani. Siellä Jaakko jo istui, ärtyneen näköisenä kahvikuppi kourassaan ja yhdet lukulasit päässään, toiset näppäimistön vieressä. Hän oli kuusikymppinen, hiukan vatsakas mies. Lyhyt vaalea tukka oli ohentunut päältaelta. Yllään hänellä oli iänikuinen kirjoneule ja kauluspaita sekä vähän virttyneet suorat housut. Vaikka Jaakko oli lähes takuuvarmasti äreä, oli hän kuitenkin ollut minulle aina toveri taistelussa Makavan mielivaltaa vastaan.

– Huomenta, aloitin pirteästi, ja sain vastaukseksi ynähdyksen ja päänpyöritystä.

– Perkeleen perkele, Jaakko manasi ja tuijotti ruutuaan.

Okei, Jaakko ei ollut juttutuulella.

– Sakkaako tilausohjelmisto taas? yritin tunnustella.

– Mää en aio ees alottaa, mutisi Jaakko, kiihdytti näpyttelyään ja jatkoi minuun katsomatta: – Mikä on ku ei voira hankkia kunnon vehkeitä. Sama saakelin homma vuoresta toiseen ku säästetään. Tän pitäis olla joku hiano, oikeen kansanväline konserni ja oikeesti tää on tämmönen laihialaisten nuuka nyrkkipaja.

En voinut kieltääkään. Säästöt näkyivät ja tuntuivat. Lisäksi Makavalla oli pahamaineinen tapa järjestää YT-neuvotteluita tiiviseen tahtiin ja sopeuttaa toimintaa nopeasti kulloisenkin tilaustilanteen mukaan. Olin itsekin saanut tuntea sen nahoisani edelliskesänä, kun minut oli lomautettu muiden mukana Makavan sivukonttorilta.

– Mää oon niin valmis jäämään eläkkeelle, Jaakko murahti.
– Nyt et rupee eläkeläiseksi, meillä on vielä vaikka mitä tekemistä tälle vuodelle, komensin. – Ja lisäksi, tästä tulee paras talvi ikinä, jatkoin, ja asettelin kuulokkeeni, puhelimeni, vesipulloni ja välipalapatukkani nätisti pöydälleni.

Jaakko vilkaisi ulos ikkunasta kohti hämärää parkkipaikkaa. Lumisade oli lakannut.

– En ny tiiä tosta.
– Tulee tule! Mä olen päättänyt, vakuuttelin.
– Mää en oo oikeen talvi-ihmisiä, nurisi Jaakko.
– En mäkään! sanoin iloisesti.

Avasin koneeni ja sukelsin suoraan lempiprojektini pariin. Makava, kaivosporia ja maansiirtokoneita valmistava raskas jättiläinen, jonka palveluksessa olin ollut jo jonkin aikaa, oli ison ja tärkeän uudistuksen tarpeessa. Ja mikä parasta, tämä projekti oli minun alulle laittamani, ja minä olin siinä keskeisenä jäsenenä mukana. Makavan brändin uudistusprojekti oli kaltaiselleni markkinointisuunnittelijalle unelmatyö, jos nyt voitiin ajatella, että mikään kaivosporiin liittyvä voisi olla kenenkään itseään arvostavan luonnonystävän unelma. Mutta pitkään jatkuneen huonon taloustilanteen seurauksena olin vain kiitollinen siitä, että minulla oli suhteellisen vakiintunut työ ja että saatoin tehdä yhtiössä uudistuksia, joilla voisi olla maailmankin mittakaavassa merkitystä. Se tuntui tosi motivoivalta. Ehkä sillä korvaisi jokusenkin Korfun-matkan aiheuttamat päästöt.

Tunnin verran taoimme tietokoneitamme miellyttävän, hiljaisen toveruuden vallitessa. Vastailin välillä muutamiin